

स्वप्नत्वमस्यनेत्याह ॥ नाहंस्वप्नमिति ॥ प्राप्तश्चाभ्युदयइति॥तथा मनःसंतोषोदयात्प्राप्तप्रायइत्यर्थस्तस्मान्नस्वप्नः ॥ २१ ॥ पुनरुत्प्रेक्षते ॥ किन्न्विति ॥ चित्तमोहो निरंतरा
मध्यानजनितस्तत्प्रेषितदूतदर्शनसंभाषणादिविषयोभ्रमः ॥ वातगतिः भूतावेशादिजनितोभ्रमः ॥ उन्मादोविरहिणां पित्तोद्वेकरूपावस्थाविशेषजोभ्रमः ॥ मृगतृष्णिका
तद्वत्प्रत्यक्षोभ्रमः ॥ २२ ॥ बाधराहित्याद्भ्रमचतुष्टयमपि निरस्यति ॥ अथवेति ॥ मोहोप्युन्मादस्य लक्षणमिव लक्षणं यस्य सः ॥ एवंचोन्मादनिराकरणात्सोपिनिरस्तः ॥
अर्थतोभूतावेशोपिनिरस्तः॥यतोहमात्मानमिमं समीपस्थं वनौकसंच संबुध्ये सम्यक् जानामि निर्बाधं जानामीत्यर्थः उक्तानां सर्वेषामविवेकलक्षणत्वान्ममविवेकसत्वात्ते

नाहंस्वप्नमिमंमन्येस्वप्नेदृष्ट्वाहिवानरं ॥ नशक्योभ्युदयःप्राप्तुंप्राप्तश्चाभ्युदयोमम ॥ २१ ॥ किन्नुस्याचित्तमोहोयंभवेद्वातगतिस्त्वि
यं ॥ उन्मादजोविकारोवास्यादयंमृगतृष्णिका ॥ २२ ॥ अथवानायमुन्मादोमोहोप्युन्मादलक्षणः॥संबुध्येचाहमात्मानमिमंचापि
वनौकसं ॥ २३ ॥ इत्येवंबहुधासीतासंप्रधार्यबलाबलं ॥ रक्षसांकामरूपत्वान्मेनेतराक्षसाधिपं ॥ २४ ॥ एतांबुद्धितदारुत्वासीतासा
तनुमध्यमा ॥ नप्रतिव्याजहाराथवानरंजनकात्मजा ॥ २५ ॥ सीतायानिश्चितंबुद्ध्याहनूमान्मारुतात्मजः ॥ श्रोत्रानुकूलैर्वचनैस्तदा
तांसंप्रहर्षयन् ॥ २६ ॥ आदित्यइवतेजस्वीलोककांतःशशीयथा ॥ राजासर्वस्यलोकस्यदेवोवैश्रवणोयथा ॥ २७ ॥ विक्रमेणोपपन्न
श्रयथाविष्णुर्महायशाः ॥ सत्यवादीमधुरवाग्देवोवाचस्पतिर्यथा ॥ २८ ॥ रूपवान्सुभगःश्रीमान्कंदर्पइवमूर्तिमान् ॥ स्थानक्रोधेप्र
हर्ताचश्रेष्ठोलोकेमहारथः ॥ २९ ॥

॥संभाविताः ॥ मृगतृष्णाभ्रमोऽपि दूरत्वदोषाज्जायते वानरश्चसमीपएवेति सपक्षोप्ययुक्तइतिभावः॥२३॥ बलाबलं बलं र
क्षसां कामरूपबलं ॥ अबलं रामदूतस्य वानरस्यात्रागमनसामर्थ्याभावः ॥ २४ ॥ २५ ॥ निश्चितं रावणत्वनिश्चयं श्रोत्रानुकूलैर्वचनैः रामगुणकथनरूपैः ॥ विश्वासार्थं
गुणात्रामस्यकथयेति सीतोक्तेरितिभावः ॥ संप्रहर्षयन्वक्ष्यमाणं वचः कथयामासेतिशेषः ॥२६॥ राजा धनधान्यादिप्रदानेन सर्वलोकस्यरंजकः ॥ २७ ॥ २८ ॥ स्थान
क्रोधे उचितक्रोधविषये क्रोधौचित्ये प्रहर्तेतियावत् ॥ २९ ॥